

FunkiS

bulletinen

Nyheter från FunkiS

2007:2

Foto Stefan Wirtberg

Götheborgare i hamn

Den 9 juli kom Götheborg hem från Kina efter en 20 månader lång expedition. Intresset i Kina har varit enormt. Med Götheborg visar vi kineserna att vi är långsiktiga i vår relation med dem. Vi har ju handlat med dem i hundratals år. Stiftelsen Svenska Ostindiska Compagniet beräknar att enbart den kinesiska medieuppmärksamheten har ett PR-värde på 3,5 miljarder kronor. Frågan är om våra OVK-kunskaper finns med i framtida kontakter med Kina. Porslin, the, siden och kryddor var det förr. Nu är "made in China", en mycket blandad kompot. Deras arbete med säkerheten kring miljö- och hälsofrågorna är särskilt intressant att följa upp. De är ju så många...

Göteborgare på gång

Ny styrelseledamot sedan årsmöte 2007 är Göteborgaren Bengt Carlsson. Fartygsventilation, bostadsplattformar, industriprojekt finns med på meritlistan förutom de sedvanliga OVK-projekten. Han är verksam hos Wikström VVS-Kontroll AB sedan 2003 när han inte flugfiskar harr i Norge.

Elmia Fastighet

Denna bulletin är ett mäsnummer som även delas ut på Elmia Fastighet 25-27 september i Jönköping. Ni hittar FunkiS och de andra "klöverbladen" i Fyrklövermontern C05:40.

Tema

**- Nuläge och
framtid för OVK**

I detta nummer bl a:

- 2 Kansliet har ny adress**
FunkiS kansli finns nu i Lomma
- 3 Hitta OVK-besiktningsman**
FunkiS unika register på Internet
- 3 Vår miljö nu och i framtiden!**
Hur står det till med vår miljö?
- 4 FunkiS Fakta**
Information och statistik om FunkiS
- 6 Så här gör man i Danmark**
Effektiv drift av ventilationssystem
- 7 FunkiS kursutbud**
Aktuella kurser från FunkiS
- 8 RSVI & RSVR**
Tema - Nuläge och framtid för OVK
- 9 FSB & FSV**
Tema - Nuläge och framtid för OVK
- 10 Boverket**
Tema - Nuläge och framtid för OVK
- 11 Kommunens OVK-handläggare**
Tema - Nuläge och framtid för OVK
- 12 Besiktningsmannen**
Tema - Nuläge och framtid för OVK
- 13 Beställaren / Byggnadsägaren**
Tema - Nuläge och framtid för OVK
- 14 Ny Intervju med Sven Andersson**
Bengt Andersson intervjuar
- 15 TR-frågor**
Fråga 07001

Funkis

Funktionskontrollanterna i Sverige

FunkiS Bulletinen

-för dig som vill veta mer om OVK

Adress: FunkiS, c/o Styrovent Syd Konsult AB,
Industrigatan 21 A, 234 35 LOMMA

Telefon: 040-412415

Telefax: 040-410151

Epost: funkis@funkis.se

Hemsida: www.funkis.se

Ansvarig utgivare: Gunnar Nihlén

Redaktion: Johnny Rosendahl

Layout: Ulf Rosendahl

Omslagsbild: Ostindiefararen Götheborg

Tryck: Holmbergs, Malmö

Kansliet har ny adress

FunkiS kansli har flyttat till Lomma.

Efter två år i Arlöv har kansliet hittat tillbaka till Lomma. Nu finns FunkiS säte i det gula kontorshuset på Industrigatan. Som grannar har vi brandstationen med sin höga mast, som syns på långt håll och ett litet bageri som förgyller vår vardag.

Vi tycker lokaliteterna passar bra för kansliets verksamhet både när det gäller produktion av kurs- och försäljningsmaterial och möjligheten att ta emot besökare för tex arbetsmöten, mm.

Många flyttkartonger blev det. FunkiS som förening har verkligen inte legat på latsidan under åren om man ser till mängden papper som har producerats. En hel del gamla bulletiner slängdes dock pga att dessa sällan efterfrågas. Dock finns det kvar ett fåtal kompletta bulletinpaket som går att beställa från kansliet för den som önskar.

Hälsningar / Johnny, Eva och Ulf på kansliet

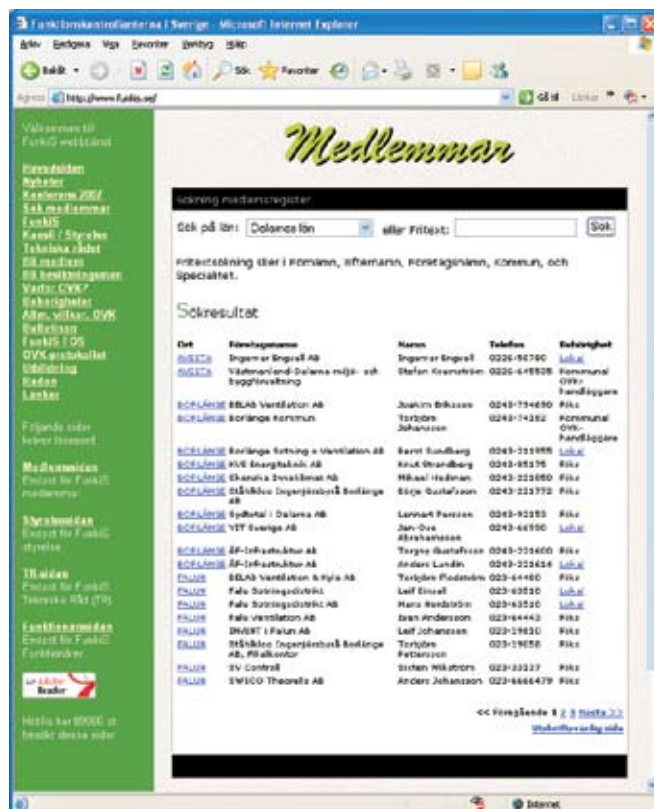
FunkiS kansli finns numera på Industrigatan 21 A i Lomma.

Hitta OVK-besiktningsman!

På Boverkets hemsida kan man endast söka efter riksbehöriga besiktningsmän för OVK.
De listar idag 596 st.

Men...

På FunkiS hemsida under "Sök medlemmar" hittar du många flera med riksbehörighet K och du hittar alla de som har fått lokal OVK-behörighet i en viss kommun. Dessutom finns alla de kommunala OVK-handläggare med som tillhör vår medlemskrets. Totalt är det ca 1200 st när alla kategorier inräknas.

På FunkiS webbsida är de flesta medlemmarna sökbara.

Och...

De som är med i registret har själva grepp över alla uppgifter och kan momentant rätta allt utom certifikatuppgifterna som kansliet ansvarar för riktigheten i. De kan också själva avgöra om/när de vill visa mobilnummer/mailadress eller överhuvudtaget vara synliga. Dessutom finns plats för att beskriva specialiteter eller ange sådana nyckelord som sökande av besiktningsman kan tänkas använda.

Uppgifter till kansliet!

FunkiS uppmanar alla som förnyar sin behörighet att skicka in en kopia på certifikatet till kansliet. Det går bra att skicka det med: **E-post** som bifogad fil, **Fax** eller **Brev**.

Uppgifterna blir sökbara på FunkiS hemsida och är till stor nytta för underlag av statistik mm. FunkiS register är unikt men det behöver uppdateras hela tiden.

Nu tar vi även emot certifikat från dig som är certifierad energiexpert enligt BFS 2007:5 CEX 1.

Vår miljö nu och i framtiden!

Miljön, miljön- nu pratar alla om den! Efter det senaste årens stormar och översvämningar i världen kan vi verkligen ta oss en fundering på hur det står till med vår yttre miljö som trots allt är en förutsättning för oss.

Nu i sommar fick vi väldiga skyfall i Skåne med översvämningar som följde. Innan dessa fick hade vi stormen Per i januari osv. I juni var jag på ett föredrag med meteorologen Martin Hedberg som informerade om att meteorologer och forskare är eniga om att vi människor som måste hejda utsläppet av växthusgasen CO₂. Temperaturen på jorden har ökat med 0,6°C sedan 1900.

Även om vi utför minskningar så kommer eftersläpningen att bli 10-tals år innan effekt kan skönjas. Om vi gör väldigt radikala minskningar av CO₂-utsläppen kommer temperaturen i Norden att stiga med i storleken minst 4°C på 50 år. Även om vi vidtar väsentliga åtgärder så blir det väldigt svårt att stoppa utvecklingen.

Al Gore har med sin film "Den obekväma sanningen" och den efterföljande debatten bidragit till att få upp klimatfrågan högt upp på den globala dagordningen. Även om det har påståtts att han eventuellt inte privat lever fullständigt som han lär har hans officiella engagemang fått konsekvensen att människor i allt högre grad funderar på hur deras vanor påverkar miljön.

Vad gör vi i Europa och Sverige! EU-direktivet om energideklareringen är ett tungt argument som i spåren skall hjälpa till att minska växthusgaserna och då främst CO₂.

Boverkets nya BBR 2006 med tillägg har nu börjat verka. Där ställs större krav på dimensionering av luftflöden med hänsyn till att alla minimivärden är borttagna. I och med detta blir det svårare för oss OVK-besiktningsmän att tolka reglerna.

Inför kommande energideklareringar skall vi nu dokumentera installerade effekter på elmotorer för fläktarna deras driftstider samt ange energibesparingsförslag på ventilationen. I samband med detta kommer FunkiS OVK-protokoll att uppdateras till version 3.

Efter en del vändor är det på gång att revidera upp vår UVK-kurs och samordna den med kommande "Vägledning OVK". Lika den planeras även samordning för vår UVKK-kurs.

Boverkets Allmänna råd 1995:5 för Funktionskontroll av ventilationssystem ändrad, genom 2000:1 skall omarbetas. Vi har fått Boverkets uppdrag att med Johnny Rosendahl som vår projektledare ta fram en branschspecifik vägledning som kan komplettera regelverkets föreskrifter och råd för OVK-arbetet. Denna medverkan tycker jag är mycket meriterande.

Lagen om Energideklarationerna är beslutad sedan ett tag. Nu så det är hög tid att komma igång. På det företag där jag arbetar är man på väg att få fram den förste certifierade besiktningsmannen och i oktober är planen att man skall börja med ackrediteringsprocessen av företaget. Det hänger också på hur Swedac hinner att agera och vad jag förstår har de börjat

kontrollen av ansökande företag. I övrigt kommer tidplanen att bli mycket pressad, för att inte säga omöjligt att tex klara flerbostadshusen som skall vara klart till den 31 december 2008.

Jag vill i detta sammanhang påpeka för de medlemmar som är intresserade att det finns möjlighet att gå energicertifieringskurs igen hos Fastighetsentreprenörerna. Dessa går av stapeln i Göteborg och Stockholm. Trots att kurspriset höjts till 12000 kr kan vi gå för det gamla på priset 9500 kr.

Avslutningsvis är det min övertygelse att vi måste vara optimistiska inför framtidens utveckling.

Gunnar Nihlén
I en "svensk" bioetanolbil
sen två år tillbaks i tiden.

Gunnar Nihlén, Ordfunkis

Bulletinen

FunkiS bulletinen är föreningens egen medlems-tidning. Det första numret kom ut redan 1994.

Bulletinen innehåller aktuell information från FunkiS verksamhet i symposier, tekniska rådet, de 20 lokalavdelningarna, utbildningsfrågor, mätteknik, etikgruppens arbete och sist men inte minst - nytt från Boverk m.fl. myndigheter. Alla FunkiS-medlemmar är välkomna att skriva artiklar till bulletinen, dock ej som reklam.

FunkiS Annonsspriser !

Annonsspriser i FunkiS-bulletinen, utgåva 1400 ex som skickas till OVK-besiktningsmän, byggnadsnämnder, Boverket, Arbetskyddsstyrelse, myndigheter, branchföreningar, fastighetsägare m.fl.

Manus stopp för 2007:3 är den 23/11.

Annonsspriser

Helsida	5000:-
Halvsida	3000:-
Kvartsida	1800:-
Medskick, 1st A4, max 25g	5000:-

Vi bara tar emot digitala manus. Lämpligt filformat är eps eller tif med färgseparering CMYK. Tänk på att eventuella bilder skall vara högupplösta. Skicka materialet på CD eller e-post.

Kontakta FunkiS kansli tel 040-412415 för detaljerad information om manus, mm. Alla priser är exkl moms.

Välkommen att annonsera!

Funkis Fakta

Funktionskontrollanterna i Sverige – "Funkis"

Bildades i juni 1993 på initiativ av Boverket. Föreningen är idag väletablerad med 1200 medlemmar. Medlemskapet är personligt och kan förvärfvas av alla som har behörighet att utföra OVK eller är kommunala OVK-handläggare. Funkis är en ideell förening utan vinstintresse. Våra stadgar hittar du på www.funkis.se.

Funkis - Sverige 2007

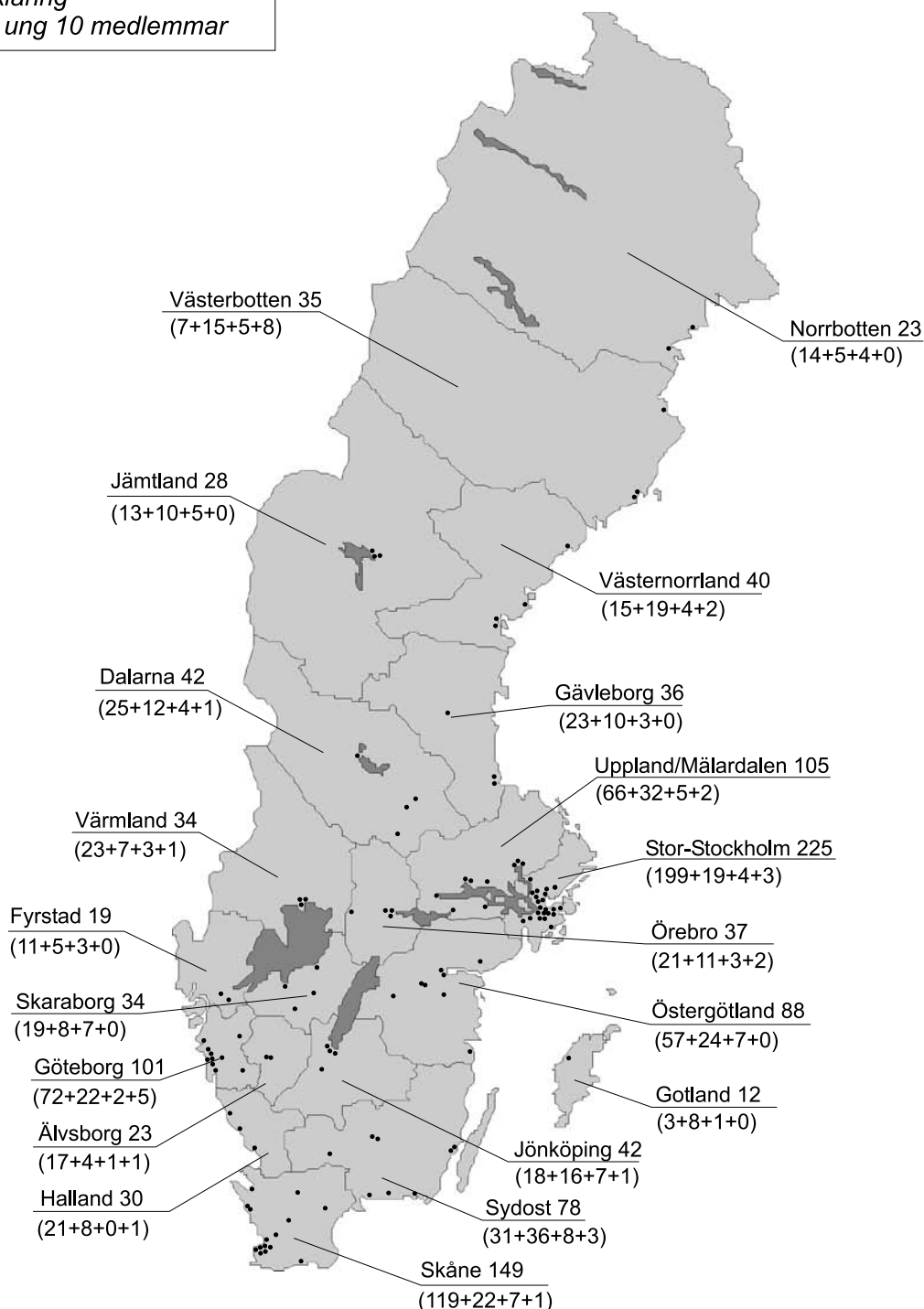
Sverigekartan visar lokalavdelningarna och medlemsantalet för september 2007. Kartan visar också på ett ungefär, orterna där medlemmarna finns. Varje liten svart prick symboliserar ca 10 medlemmar.

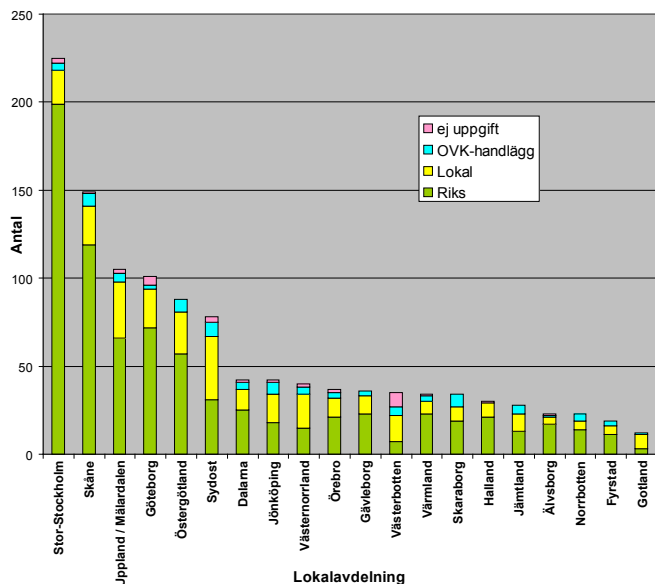
Siffrorna inom parantes anger vilken kategori medlemmen tillhör. För Norrbottens lokalavdelning blir det: (riksbehörighet 14 st, lokal behörighet 6 st, kommunal handläggare 4 st, övriga eller uppgift saknas 0 st)

För en Funkis-medlem är det vanligaste förnamnet "Anders" och efternamnet är "Johansson". Föreningen är helt mansdominerad med endast 16 kvinnor i medlemsskaran. Det är mindre än 1%.

Förklaring

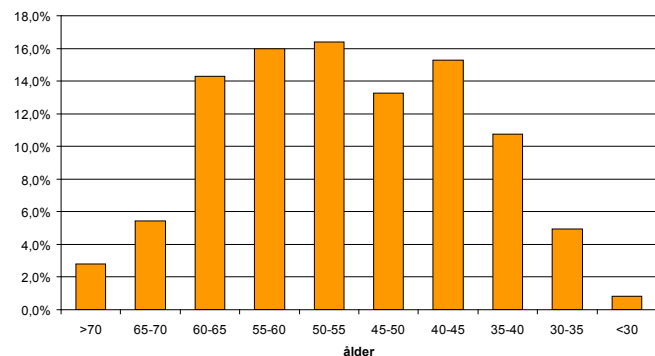
• = ung 10 medlemmar

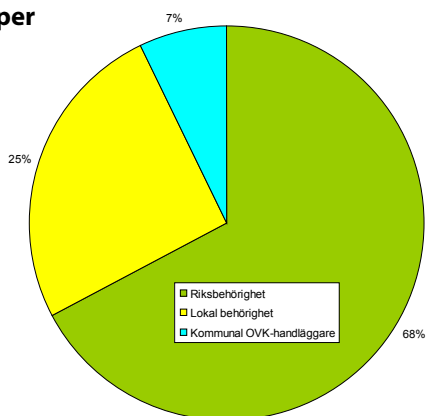

Åldersfördelningen 2007

medel = 51år, max = 77, år, min = 21 år

Medlemstyper

Hedersmedlemmar och tidigare ordförande är följande:

- 1993-1995.....Eva Berg-Hallberg
- 1995-1996.....Hans Blixt
- 1996-1997, 2003-2004.....Hans Fischer
- 1997-2001.....Olle S Nevenius
- 2001-2003.....Jan Borglund

Nuvarande ordförande är Gunnar Nihlén

Hjälp i jobbet

Nedan listar vi några av FunkiS hjälpmedel som kan göra OVK-arbetet lättare.

FARO

FARO - FunkiS Allmänna Råd för tolkning av brister och fel vid OVK. Dokumentet innehåller stöd för besiktningsmannens bedömningar vid OVK och grundar sig bland annat på regelverket.

Kostnad: Pappersutgåva i fyrfärg 200 kr exkl moms.
Gratis att ladda ner som pdf från FunkiS medlemssida.

FARO-S

FARO-S, FunkiS Allmänna Råd för tolkning av brister och fel vid OVK av Självdragssystem. Specialversion av FARO är anpassad för bedömningar vid S-system.

Kostnad: Pappersutgåva i fyrfärg 200 kr exkl moms.
Gratis att ladda ner som pdf från FunkiS medlemssida.

FOS - Frågor och Svar

FunkiS FOS är ett databasprogram innehållande alla de TR-frågor som är publicerade i FunkiS-bulletinen sedan 1993. Version 1.4 innehåller 263 st. frågor. CD med enkel manual medföljer. Programmet är lätt att använda, lätt att söka i och lätt att få utskrifter från.

Kostnad: 720 kr exkl moms, porto tillkommer.

AV-OVK

I samråd med HSB Riksförbund, Riksbyggen, SABO, SBC, Svenska Kommunförbundet och Sveriges Fastighetsägarförbund har FunkiS tagit fram AV-OVK "Allmänna villkor för funktionskontroll av ventilationssystem", till nytta vid kvalitetssäkring av avtal om OVK-uppdrag.

Kostnad: Gratis att ladda ner som pdf från FunkiS hemsida.

OVK-protokollet

FunkiS har också tagit fram "OVK-protokollet", en accessdatabas för ett enhetligt protokoll och intyg. Programmet levereras på CD med manual. Utveckling och uppdatering är säkrad. Programmet rekommenderas av Boverket.

Medlemspris: 1480 kr exkl moms, porto tillkommer (1980 kr icke medlem).

56 Frågor

En bra frågebank för dig som skall vill testa dina kunskaper. 56 frågor med facit i författningskunskap för självstudier innan det särskilda kunskapsprov som skall göras vid förnyandet av riksbehörigheten. Användbart även för lokala behörigheter.

Kostnad: Pappersutgåva 200 kr exkl moms.
Gratis att ladda ner som pdf från FunkiS medlemssida.

Nyhetsbrev

FunkiS nyhetsbrev finns tillgängliga på medlemssidan. Varje månad, sedan december 2006, skickar FunkiS ut nyhetsbrev till alla medlemmar som vi har e-post till.

Kostnad: ingår i medlemsavgiften.

FunkiS Kansli

Kansliet är bemannat måndag till fredag 08-12 samt 13-16. Alla är välkomna med OVK-frågor till FunkiS kansli som har en databank med svar att ösa ur. Vi jobbar för att kunna ge snabba, välmotiverade och genomarbetade svar.

Kostnad: ingår i medlemsavgiften.

Så här säkrar man effektiv drift av ventilationssystemet i Danmark

VENT-ordningen www.vent.dk är en förening av ventilationsföretag som godkänts för arbete av Teknologiska Institutet, Energistyrelsen, Dansk VVS och Föreningen af ventilationsfirmor. Arbetet måste följa en fastställt instruktion.

Elsparefonden har utvecklat ett avancerat system som via telenätet för över data till databasen hos Elsparefonden. Här visar man alla nyckeltal från anslutna ventilationssystem. Dessa uppdateras konstant, varje kvart året runt. Helt gratis. Siffrorna visas även helt offentligt eftersom man anser att öppenhet skapar diskussion och inspiration till förbättring för effektiv ventilation.

Sedan 2004 så erbjuder Elsparefonden i samarbete med VENT-ordningen följande, som sparar mellan 40-50 % av elförbrukningen.

1) Ett paket för bättre ventilation och lägre elförbrukning som innehåller följande

- Certifierad ventilationsbesiktning med rapport och förslag till förbättringar.
- Gratis elmätare, som mottagaren själv installerar
- Nyckeltal för kontroll av luftflöde, energieffektivitet och förbrukningsmönster visat på www.ventilation.sparel.dk
- Bidrag till förbättringar till offentliga och allmännyttiga organisationer
- Hjälp från Elsparefondens bidragskansli

2) Bidragen

- 2000 dkr. till ny remdrift för reducerat flöde
- 3000 dkr. + 2000 dkr./kW för nya fläktar som kräver lägre axe-effekt. Se listan hos www.spareventilator.dk
- 1000 dkr. för kopplingsur för driftstidsstyrning

3) Nyckeltalen från VENT-systemet

a) Totalflöde för tilluft

- Uppmätt värde (m^3/s)
- Önskat värde (m^3/s)
- Uppmätt i förhållande till Önskat (%)
- Uppmätt effekt (W)

b) Totalflöde för frånluft

- Uppmätt värde (m^3/s)
- Önskat värde (m^3/s)
- Uppmätt i förhållande till Önskat (%)
- Uppmätt effekt (W)

c) Eleffektivitetsfaktor

- Tilluft uppmätt värde ($\text{W}/\text{m}^3/\text{s}$)
- Frånluft uppmätt värde ($\text{W}/\text{m}^3/\text{s}$)
- Tilluft önskat värde ($\text{W}/\text{m}^3/\text{s}$)
- Frånluft önskat värde ($\text{W}/\text{m}^3/\text{s}$)
- Uppmätt i förhållande till Önskat, Tilluft (%)
- Uppmätt i förhållande till Önskat, Frånluft (%)

d) Eleffekt nyckeltal

- Tilluft, uppmätt värde (W/m^2)
- Frånluft, uppmätt värde (W/m^2)

e) Temperaturverkningsgrad

- Uppmätt värde (%)
- Ref.värde för effektivt system (%)
- Skillnad mellan uppmätt och ref. (%)

f) Systembeskrivning

- Ventilationsprincip
- Ventilationssystem
- Systemtyp
- Driftsstrategi
- Ventilerad area

g) Energiförbrukningens nyckeltal och kurvor (dygn, vecka, månad, år)

(Man kan således direkt följa resultatet efter en åtgärd)

- Årlig elförbrukning (kWh) och kostnad ca (dkr.)
- Årlig elförbrukning (kWh/m^2)
- Elpriset för det lokala området (kr/kWh)
- Driftstid (h/år)
- % -andel elförbrukning kl 7-17
- % -andel elförbrukning kl 17-22
- % -andel elförbrukning kl 22-7

h) Överslagsvärde på årliga sparmöjligheter vid normenlig ventilation för:

- EI (kWh)
- Värme (kWh)
- Ekonomiskt (kr)

4) Driftspersonalens kontrollerar rutinemässigt

- Elförbrukning och driftstider på www.ventilation.sparel.dk och anpassar driftstiderna till den aktuella verksamhetens behov.
- Filter och byter vid enligt instruktioner
- Remdrifter/remspänning och byter vid behov till rem med högre verkningsgrad
- Inställningvärden för önskad temperatur och speciellt det som gäller tilluftstemperaturen.
- Spjällstängning vid stoppat system
- Kondensavlopp
- Nersmutsning i systemet och rengör vid behov

5) Ventilationsfirman utför besiktning, halv- eller helårsvis

- En certifierad VENT-besiktning av systemet med kontroll av flöde, temperaturförhållande, elförbrukning enligt fastställda instruktioner.
- Service och besiktning av systemet
- Värdering av erhållna nyckeltal i samråd. Jämförelse med tidigare resultat och med andra liknande system. Om det är stora skillnader skall orsaken klaras ut.

6) Förbättringar som ger bidrag

- Se ovan under 2

7) Andra förbättringar som kan övervägas

- Rörelsedetektorer för styrning av start/stopp
- CO_2 -givare för uppföljning av ventilationseffektiviteten och för eventuell styrning.
- Reduktion av tryckfall i kanaler, komponenter och fläktarnas in- och utlopp.

Lönsam energibesparing utan energideklaration till myndighet.

Den 1 januari 2008 inför Danmark en lag på besiktning av ventilations- och klimatsystem. Lagen kommer att omfatta 50000 ventilationssystem och 15000 klimatsystem som förbrukar 680 GWh/år (el) och 1400 GWh (värme). Summa årlig energikostnad som berörs beräknas till 1,8 miljarder SEK.

Mål – Omfattning – Intervall

Målet är att främja ekonomiskt räntabla besparingar och öka energieffektiviteten. Lagen gäller för alla ventilationssystem där summan av fläktmotorernas märkeffekt överstiger 5 kW och för alla klimatsystem där kompressorns märkeffekt överstiger 4 kW. System för i industri, hantverk, jordbruk, trädgårdsmästerier och liknande undantas dock. Besiktningen skall ske minst med 5-års intervall. Ägaren väljer själv lämplig tidpunkt (tex. sommartid för klimatsystem och vid en kallare årstid för värmeåtervinning)

Uppgifterna i rapporten

Besiktningen omfattar registrering av grunduppgifter om systemet, mätningar av flöde, tryck, temperatur och upptagen eleffekt. Energieffektiviteten utvärderas och olika sparförslag med ekonomisk bedömning utarbetas. Allt sammanfattas i en rapport till ägaren/brukaren.

Ackreditering

Besiktningen får bara ske av företag som ackrediteras av DANAK enligt ISO/DS 17020. Själva arbetet utförs av en teknisk expert (montör) som skall uppfylla uppställda krav på utbildning och yrkeserfarenhet. Till sin hjälp har han ett dataprogram som myndigheten tillhandahåller för besiktningen.

Besiktningskostnad

Man bedömer att ett typiskt ventilationssystem tar 3 timmar att kontrollera och kostar ca 2500 SEK ex moms. Första besiktningstillfället förväntas dock bli något dyrare eftersom grunddata skall registreras och mätpunkter i systemet för flöde, tryck och temperatur skall etableras.

Handbok - dataprogram

Energistyrelsen i Danmark lägger, i mitten av juni, ut en kvalitetshandbok för företag som önskar att bli ackrediterade på sin hemsida www.ens.dk. Dataprogrammet görs tillgängligt under hösten för intresserade företag som snabbt vill bli klar med sin ackreditering.

FunkiS kursutbud

FunkiS anordnar specialkurser enligt följande:

UVK - 1 dagars kurs

För OVK-besiktningsmän som ger spetskompetens. Kurserna startade år 2000. Under åren 2000-2004 genomgick 355 personer denna utbildning. För närvarande pågår uppdatering. Nya kurser beräknas starta efter nyår.

UVKK - 1 dagars kurs

För kommunernas OVK-handläggare. Kurserna startade år 2002, uppehåll 2005 för uppdatering. Nu kör vi igen. Den 8 oktober hålls kursen i Stockholm 131 personer är utbildade sedan start

Radon - 1 dagarskurs

För riksbehöriga OVK-besiktningsmän om radon och problemlösning och andra med detta specialintresse. Förstudiematerial erhålls 10 dagar innan kursen. Kurserna som avslutas med ett kunskapsprov startade hösten 2003. 151 deltagare har hittills godkänts och diplomerats. De finns med på namnlistor som sänds ut till myndigheter Namnlistan finns även på vår hemsida.

Regelverket - ½ dagars kurs

½-dagskurs inför kunskapsprovet vid omcertifiering. En enkel utbildning för att hitta rätt i regelverket. Kurser har genomförts sedan 2002 när behov har uppstått. Uppdatering pågår för närvarande.

Radonkurs i Stockholm

Aktuella kursdatum:

8 oktober - UVKK-kurs i Stockholm

Plats: Scandic Hotell Continental, kl. 9-16.
Föreläsare: Sven-Åke Ahlström, Stadsbyggnadskontoret Malmö Stad och Olle S Nevenius, FunkiS

30 oktober - Radonkurs i Stockholm

Plats: Scandic Hotell Continental, kl. 9-18.
Föreläsare: Gilbert Jönsson, Docent LTH Fys.inst. och Stig Fritzell, FunkiS

OBS! Anmälningsblankett bifogas denna bulletin.

RSVI

Ventilationsinjusterarna får högre arbetskrav. Vikten av kunskap blir allt högre.

Den tekniska utvecklingen stegras allt mer och microprocessorer blir både billigare och vanligare i våra ventilationsanläggningar. Det innebär att både vi som injusterare och konsulter samt besiktningsmän får en svårare uppgift att hantera. Det nya Energidirektivet påverkar även oss indirekt, då vikten av balanserade system blir allt större för att återvinna så mycket energi som möjligt.

Det blir allt vanligare med integrerade system som sköts av avancerad elektronik som ska hålla reda på både flöde och tryck. För att en sådan anläggning ska fungera krävs att den i första hand är rätt projekterad. Vi i RSVI vill öka samarbetet mellan de olika grupperna inom byggsektorn för att få en större och bredare kunskap om de aerodynamiska egenskaper som förekommer i ett ventilationssystem. I den moderna anläggningen räcker det inte längre med att bara hänga upp lite rör och sedan mäta en "skvätt".

Som ett exempel kan jag ta ett VAV don. Det valda donets noggrannhet är inte helt linjärt utan baseras på den tryckgivare som sitter på det. Tryckgivarens deklarerade avvikelse är mätt vid det högsta trycket. Detta medför att om man har en tiondel av maxtrycket på givaren så blir den procentuella avvikelsen större. Är dessutom donet felplacerat kommer avvikelsen från strybrickan bli större.

Vi förutsätter att donet är rätt placerat och har vi då ett behov av 100 l/s och donets maxflöde är 1200 l/s med 5 % noggrannhet så har vi en tillåten differens på 60 l/s. Kravet på injusteringen i en ny anläggning är 5 %. Hur ska det gå till? Donets elektronik tillåter en avvikelse som resulterar i ett flöde på mellan 40 och 160 l/s. Hade konstruktören valt ett mindre don eller en tryckhållning skulle vi haft en bättre förutsättning. RSVI arbetar även aktivt med att höja kunskapen hos injusterarna med bland annat diagnostiska prov och Certifiering. Vi önskar även att få möjlighet att arbeta mer aktivt med konstruktörer för att skapa anläggningar som har potential för att fungera.

Med fler medlemmar i organisationen får vi större möjlighet att direkt påverka omgivningen vilket medför att vi kan få system som möter upp till de krav vi så länge har eftersträvat. Samarbete mellan de olika konstruktionsleden skapar den nödvändiga förståelsen för de flöden och funktioner som behövs för en korrekt ventilationsanläggning.

Ulf Renner

Hjälp oss i vår strävan efter större kunskap och mindre nonchalans. Bli medlem du också och påverka din vardag och dina barns framtid.

Ulf Renner, Ordförande RSVI

RSVR

Riksförbundet Sveriges Ventilationsrengörare är en branschorganisation för seriösa ventilationsrengöringsföretag, verksamma i Sverige.

Förbundet har även ett medlemsföretag i Oslo. Förbundet har tillkommit efter eget initiativ från verksamma i branschen. RSVR:s målsättning kan enkelt uttryckas med ett enda ord, **beställartrygghet**. Förbundet bildades 1995. Förbundet består fn. av ca 55 medlemsföretag från Piteå i norr till Malmö i söder.

RSVR:s ändamål mm. är att:

Verka för att medlemmar följer gällande regler och lagstiftningar. Genom den branschcertifiering som tagits fram ger förbundet ett enat ansikte utåt och på så sätt stärks trovärdigheten gentemot beställarna. RSVR:s certifiering anses vara framtidens i särklass främsta konkurrensmedel vilken ger beställaren ett extra skydd vid valet av entreprenör med rätt kunskap och kompetens. Certifieringarna utförs av ett certifieringsorgan.

Utbildning:

Sker kontinuerligt och följande ämnen ingår:

- Ventilationsteknik
- Rensningsteknik verktyg och utrustning
- Ritningsteknik o lästeknik
- Styr och regler
- Elsäkerhet
- Arbetsmiljö, personlig skyddsutrustning och asbest
- Biologi, mikrobiologi, saneringsteknik av ventilationskanaler
- Flödesmätning för kontroll
- Berörda regelverk, ventilation och entreprenad
- Arbetsdokumentation

OVK:

Tillsynen från kommunerna sida fungerar inte. De saknar tydligen resurser och pengar. I Fyrklövern så har vi tidigare påpekat att kommunerna åter skall få ta betalt för OVK protokollen. I andra ärenden om bygglov osv tar ju kommunerna ut en avgift, men inte i OVK handläggningen. Det anser jag vara ganska konstigt. I mina framtida tankar om ovk:n så måste det bli bättre tag från kommunerna i tillsynen. Viten bör i större utsträckning användas av kommunerna

Övrigt:

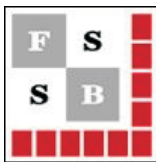
RSVR har tecknat ramavtal för bilinköp, ventilationsrensningssutrustning och filter mm. för sina medlemsföretag. Medlemsföretagen har även tillgång till RSVR:s förbundsjurist som en medlemsförmån. RSVR har tillsammans med beställare arbetat fram *Allmänna Villkor för Ventilationsrengöring*. De är undertecknade av HSB Förvaltningsutveckling, Riksbyggen, SABO, SBC, Sveriges Kommuner och Landsting samt Fastighetsägarna.

Sven Mangnäs

Sven Mangnäs, Kanslichef RSVR

FSB:s syn på OVK:s nuläge och hur vi tror framtiden blir för OVK

Bakgrunden till OVK:s tillkomst är bl a de undersökningar som gjordes i slutet av 70- resp. 80-talet av ventilationssystemen i ett antal skolor, kontor m m. Resultatet av dessa undersökningar visade att det fanns väsentliga brister i de anläggningar som undersöktes. Kommunernas byggnadsnämnder fick ansvaret för att fastighetsägarna gjorde sina OVK-besiktningar och att protokollen skickades in till byggnadsnämnden. Från början tog de flesta byggnadsnämnder ut en avgift för registrering och registerhållning av fastighetsägaren men i ett rättsfall prövades detta och utslaget blev att någon avgift fick kommunen inte ta ut så det var bara att betala tillbaka inkomna avgifter. Efter det beskedet tycktes luften gå ur den kommunala hanteringen en aning samtidigt som inspektörskåren minskade med ca en tredjedel i och med PBL-ändringarna 1 juli 1995. Den senaste tiden har det tillkommit en hel del lagar och föreskrifter som kommunernas byggnadsnämnder då ska vara tillsynsmyndighet över. För att ett sådant system ska kunna fungera måste resurser skapas samt att kommunerna även ska kunna få ta ut en avgift för sin tillsyn, annars är risken stor att allt bara blir en paperstiger. Förhoppningen är att när nu OVK kommer att ingå i den nya lagstiftningen om energideklarationer så blir det kanske en bättre tingens ordning. I vilket fall som helst är det av största vikt att det skapas och upprätthålls väl fungerande inomhusmiljöer med väl fungerande ventilationssystem.

Information om FSB

FSB bildades 1950 under namnet Föreningen Sveriges Städers Byggnadsinspektörer – FSSB. 1972 ändrades namnet till Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer – FSB. Föreningen är en ideell förening med uppgift att bidra till medlemmarnas praktiska och teoretiska fortbildning och vill verka för en enhetlig tolkning av författningar och föreskrifter. Byggnadsinspektören medverkar eller handlägger ärenden om bygglov, bygganmälan, genomför byggsamråd, godkänner kvalitetsansvariga, beslutar om kontrollplan, utövar tillsyn – bl a genom arbetsplatsbesök och utfärdar slutbevis. Vidare så ingår i arbetsuppgifterna att lämna allmänheten råd och upplysningar i byggfrågor samt att övervaka att gällande lagstiftning följs. Många byggnadsinspektörer svarar också för uppföljning av OVK, tillståndsgivning för brandfarlig vara och handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

Föreningen har sedan sin tillkomst årligen ordnat informations- och utbildningsdagar i nära samarbete med Boverket (tidigare Statens Planverk) och Sveriges Kommuner och Landsting (tidigare Svenska Kommunförbundet). Årets möte har hållits i Helsingborg den 9-11 maj och 2008 års möte sker i Uppsala 7-9 maj.

Stig Åkerman

Föreningen anlitas också i flera fall som remissinstans vid förslag till nyskrivningar och ändringar av bygglagstiftningen samt tillämpningsbestämmelser i anslutning här till. Läs mer på vår hemsida www.fsbi.se. Välkommen att titta in!

Stig Åkerman, Ordförande FSB

FSV:s syn på OVK:s nuläge och hur vi tror framtiden blir för OVK

OVK är i grunden en mycket viktig del i vår inomhusmiljö. Tyvärr anser inte de flesta kommunerna att det är en prioriterad fråga.

Det gör att uppföljning och kontroll av att OVK utförs och att fel åtgärdas är dålig. Oftast sker behandling av OVK först när någon ringer och klagar. Emellertid hoppas vi och tror att det blir bättre nu när OVK kommer att ingå i den nya lagstiftningen om energideklaration.

Vilken möjlighet vi kommer att ha att kontrollera om energideklaration har utförts kan dock bli svår eftersom Boverket skall ha hand om registrering av utförd energideklaration.

Information om FSV

Föreningen är en ideell förening med uppgift att bidra till medlemmarnas praktiska och teoretiska utbildning.

Medlemmar är i första hand personer som för kommuns räkning handlägger VVS-frågor där även handläggning av OVK och energifrågor ingår.

Föreningens målsättning är bl.a. att varje år anordna ett för branschen viktigt informationsmöte till vilket alla är välkomna. Kunniga och skickliga föredragshållare behandlar vid detta möte aktuella VVS-tekniska problem inom byggnadstekniska områden.

Vid föreningens tekniska informationsmöten ges även många tillfällen att knyta personliga kontakter med kollegor från olika delar av landet. Årets möte kommer att hållas i Katrineholm den 17 – 19 oktober.

Föreningen har samarbete med FSB, FunkiS, Energirådgivarna, VVS Tekniska Föreningen, Boverket, SP, Sveriges Kommuner och Landsting, Svenskt Vatten, VVS-företagen och även med flera andra till branschen hörande institutioner och samman slutningar.

Föreningens strävan är bl.a. att verka för en enhetlig bedömning av författningar och föreskrifter inom byggnadsnämndernas verksamhetsområden samt att penetrera de teoretiska problem och utredningar som ligger till grund för de råd och anvisningar som den byggande har att följa.

Ett aktivt deltagande, som remissinstans, vid tillkomst och revidering av författningar och bestämmelser, ingår även som en viktig del i föreningens arbete.

Bruno Lindquist, Ordförande FSV

Bruno Lindquist

Mina funderingar om OVK-framtid m.m.

Vi lever i en tid med snabba förändringar och nya krav på exempelvis energieffektivisering och därmed bidrag till för att bromsa klimatförändringar och den globala uppvärmningen av vår planet.

Hur kan alla hjälpas åt?

Diskussioner pågår dagligen i media och i våra hem. Igår blev tonårningen upprörd över att farsan tog den nya dieselbilen (med partikelfilter) till det fina motionsspåret som ligger bort ca 6 km, istället för att nöja sig med sitt vanliga i närheten. Vidare får man kritik om man har köpt bananer från centralamerika (flygtransport och massor av koldioxidutsläpp!!!).

Hur märks energifrågor på arbetsplatsen (Boverket) då?

Arbete med kommande energibesiktningar och Boverkets nationella energibyggnadsregister som tas fram i dagarna drivs nu av sju anställda energiexperter mot en som jobbade år 2006.

Vad händer med OVK och energieffektivisering?

Boverket har tagit fram allmänna råd (2007:1) för byggnadsägare och funktionskontrollanter inför framtagandet av uppgifter som ska användas vid energideklarationen. Förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem ändrades förra året som följd av de nya särskilda reglerna med krav på energideklaration.

Dessa råd handlar om energieffektivisering i ventilationssystemet och är ett komplement till Boverkets allmänna råd 1995:4 "Funktionskontroll av ventilationssystem" (senast ändrade genom 2000:1).

Boverket i Karlskrona

Länk till råden och övrig information om OVK finns på Boverkets hemsida www.boverket.se och kan laddas ner eller beställas: Bygga och förvalta/Drift, skötsel och underhåll/Obligatorisk ventilationskontroll.

Eftersom det just nu pågår ett arbete med "Regelsamling för OVK" ska råden ingå i samlingen. Vi räknar med och hoppas att få ut boken (regelsamlingen) till jul 2007. De som arbetar med detta är undertecknad, Peter Johansson (energiexpert), Anika Wessel (jurist) med stöd av vår enhetschef Nikolaj Tolstoy och en extern referensgrupp. Även en handbok som FunkiS i samarbete med flera tar fram är tänkt att vara klar tills dess.

Hur ge stöd åt alla berörda av OVK?

Vi hoppas mycket på vår nya regelsamling och vägledning/handbok till samt standard OVK-protokoll (uppdaterat) som är tänkt att läggas ut på FunkiS startside och tillgängligt för alla.

I oktober ska vi träffa vår externa referensgrupp och diskutera vidare om OVK-status och nya idéer kring utveckling och vetliga informationsinsatser m.m. Jag är mycket tacksam för att få in många synpunkter från er via mail till mig.

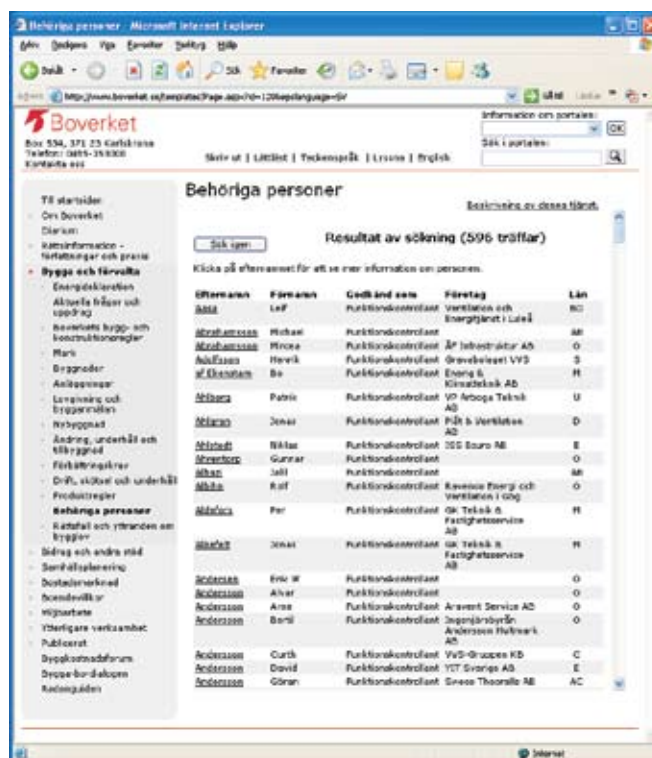
Hur kan vi förbättra vårt samarbete och vilka nyttiga verktyg ska vi använda? Hör av er.

Med vänliga hälsningar och väl mött på Elmia Fastighet 2007 i Jönköping, monter C05:40, 25 – 27 september.

Wanda Rydholm, Boverket
wanda.rydholm@boverket.se

Sök riksbehöriga OVK-kontrollanter

På www.boverket.se kan du söka riksbehöriga funktionskontrollanter. I skrivande stund fanns det 596 st.

Boverkets lista över riksbehöriga funktionskontrollanter

Kommunens OVK-handläggare

Lagen om obligatorisk ventilationskontroll kom år 1992. Trots att det nu gått många år sedan dess, finns det frågor kvar att lösa varför denna kontroll fungerar som den gör i dag år 2007, eller varför det inte funkar fullt ut, som det var tänkt när lagen antogs av riksdagen.

Funderingar och tankar kring frågan om OVK. Hur blev det så och några tankar om framtiden. Jag har två saker som jag fundera extra mycket kring, den Lokalbehörigheten för besiktningsmän och rätten för Kommunerna att ta betalt för sitt arbete med OVK-handläggning.

De yrkesmän som jag har träffat och som har sökt Lokalbehörighet hos oss i Blekinge är ofta en man i medelåldern med företag och kunder i kommunen eller i grannkommunerna. Han tycker att det räcker med Lokalbehörighet då endast arbetar och har sitt företag i kommunen. Han tycker att det är onödigt att söka Riksbehörighet då han inte kommer att ha uppdrag utanför hemkommunen.

Dessa yrkesmän i medelåldern har oftast börjat som lärlingar och har en lång och gedigen yrkesutbildning med saknar oftast gymnasiekompetens har ofta annan utbildning och skaffar sig fortlöpande utbildning i form av längre eller kortare kurser inom sitt yrkesområde för ventilation.

Det finns en modell och formulär som jag har använt för att göra bedömning om deras kunskaper och yrkeserfarenhet. Denna modell kan i mycket väl jämföras med de prov och bedömningar som görs när någon söker Riksbehörighet.

Filter i ett FTX-system efter 3 år.

Den stora skillnaden är att den som söker Lokalbehörighet oftast saknar ingenjörsutbildning eller liknande och således har svårt att söka och få en Riksbehörighet. Det är idag möjligt att söka efter alla besiktningsmän med Riksbehörighet i Boverkets datasystem för fastighetsägare som vill ha tag på en besiktningsman. Varför har inte Boverket något liknande register över besiktningsmän med Lokalbehörighet? Jag vet att Byggnadsnämnden endast får utfärda Lokalbehörighet för enskilt uppdrag/objekt. Då det saknas besiktningsmän idag i Sverige vore det kanske bra nu och i framtiden om det fanns besiktningsmän med Lokalbehörighet som kunde känna att de var lika mycket värda hos Boverket som de som har Riksbe-

Frånluftskanal i ett FTX-system efter 3 år

hörighet. Nu får fastighetsägarna söka i telefonkatalogen för att hitta besiktningsmän med Lokalbehörighet. Kommunernas handläggare av OVK frågor för inte och skall inte rekommendera några besiktningsmän utan skall hänvisa till Boverkets hemsida och till telefonkatalogen. Det är dags att denna fråga diskuteras och får en lösning där Boverket ser att besiktningsmän med lokalbehörighet gör en fullgod insats för den Obligatoriska Ventilationskontrollen.

Kommunerna har många saker att utöva tillsyn över inom Byggnadsnämndernas ansvar område. Det är prioriteringar som dagligen måste göras. Vad skall man lägga krutet på? De såväl som företagen måste naturligtvis ha täckning för sina kostnader för det arbete de utför. Då OVK infördes tog kommunerna ut en avgift för att hålla register över inkomna OVK-protokoll. Denna avgift fick de återbetala Regeringsrätten fastslog att den inte hade rätt att ta ut någon avgift.

Den enda möjlighet som jag ser är att Kommunerna åter få ta betalt för sina kostnader för handläggning av OVK. Skulle detta inte vara möjligt är jag rädd för att detta arbete inte kommer att prioriteras i framtiden och att flera kommuner än idag kommer att upphöra med OVK-handläggning.

Det måste till kurser och möten för OVK-handläggare då dessa är en grupp ensamvargar som inte arbetsgivaren Kommunen fortbildar speciellt mycket. Det vore lämpligt att Boverket, Länsstyrelsen och andra aktörer inom området ventilation kallade handläggarna till detta.

Nu när framtiden är här och energideklarationen står för dörren kan den möjligtvis hjälpa till att få snurr på OVK-besiktningarna? Detta då OVK-protokoll skall ingå i energideklarationen, hur skall vi som handläggare få tag på uppgifter från denna då databasen ligger hos Boverket?

Kommunerna har fått i uppdrag att ha tillsynen över energideklarationen. Hur skall kommunen få tillgång till bevakningslistor över fastigheter som inte inkommet med deklarationen i tid så de kan skicka påminnelse och fullföljas sin tillsyn?

Framtiden är både LUFTIG och LJUS tror en luttrad OVK-handläggare från Blekinge.

Carl-Eric Carlsson, Karlskrona kommun

Besiktningsmannen

Besiktningsmannens syn på OVK:ns nuläge och framtid

Pelle Hellsing, som är verksam på WSP-Samhällsbyggnad i Jönköping och Funkismedlem (nr 105) sedan föreningen startade, lämnar följande synpunkter:

15 år med OVK

Efter femton år med förordningen om funktionskontroll av ventilationssystem är jag förvånad över hur beslutsfattare stiftar lagar och sedan inte ger resurser för att förordningen inte efterföljs. Min uppfattning är att när inte tillsynsmyndigheten fick ta betalt för sitt arbete och kommunpolitikerna inte prioriterade medborgarnas hälsa gick luften ur det arbete som rullade på allt bättre med OVK: n. Det finns en stor skillnad på hur olika kommuner driver sitt tillsynsarbete, och därmed också hur förordningen efterlevs. Det finns även en annan del i kommunernas ansvar, och det är OVK-behöriga med lokal behörighet, även i det fallet finns en stor spridning på "bra och dåliga" kommuner.

Mina erfarenheter är att där OVK har utförts av seriösa kontrollanter åt seriösa och kunniga byggnadsägare har system blivit upprustade och fungerar på ett tillfredsställande sätt. Personligen tycker jag att försöket med "OVK-undantag" var ett bra initiativ, för med den kvalitetssäkring som ingick i konceptet kompletterat med utomstående stickprov var det ett bra komplement till normal OVK.

Med energideklarationer som även skall ha tillgång till OVK-protokoll och Boverkets register över dessa tror jag att OVK-n lyfts fram i dagsljuset igen. Tillgången på ventilationskontrollanter kan bli ett problem, vi är en kår som börjar bli till åren komna och med höga avgifter för årlig rapportering och skriftliga prov är inget som lockar fler till vårt "skrå". Till sist har jag en förhoppning om att beslutsfattare skall inse vilken vikt OVK-n har för fungerande ventilation och god inomhusmiljö.

Pelle Helsing, FunkiS-medlem

.....

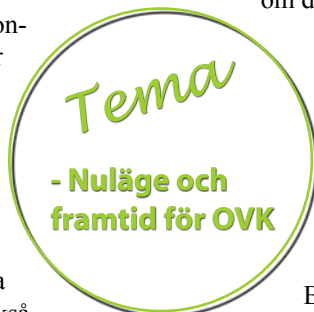
Johnny Rosendahl på kansliet tar upp två angelägna saker inför kommande översyn av regelverket.

Kvalitetskontrollen av OVK-arbetet

FunkiS kansliet får ibland samtal om dåligt utfört OVK-arbete. Många undrar vem som ansvarar för att funktionskontrollanterna kontrolleras. Enligt § 17 i BVL får kommunen besluta om att ny kontrollant skall utses om nämnden finner att han åsidosatt sitt arbete. Detta beslut skall anmälas till det aktuella certifieringsorganet.

På FunkiS kansli känner vi inte till något fall där en riksbehörighet granskats eller dragits in av denna orsak. Enstaka fall av indragande som vi har kännedom om har orsakats av att det har brustit i den årliga rapportering enl. §15a i BFS 1006:56 eller

att fakturan för densamma ej betalats. Vi anser att kontrollen av funktionskontrollanternas arbete, i det närmaste är obefintligt. Vi har också kännedom om att det finns byggnadsägare som försöker handla upp billigt OVK-arbete genom att ange att besiktningsmannen enbart skall göra stickprov. Den som utför arbetet på detta sätt, har en OVK-behörighet som verkligen borde ifrågasättas. Men vem skall ta upp fallet? Tillsynsmyndigheten har dåligt med tid, kanske otillräckliga kunskaper och är egentligen glad över att överhuvudtaget kunna registrera det inkomna protokollet. Certifieringsorganet verkar inte på fältet om det inte finns en anmälan av något slag.

På FunkiS kansli inser vi att problemet är svårlost. Vi vill dock inför framtiden medverka med vår erfarenhet för att förbättra kvaliteten och förtroendet för funktionskontrollen.

Kommunalt godkännande av funktionskontrollanter (BVL § 16)

Byggnadsnämndens godkännande för viss kontroll kallas i dagligt bruk "lokal behörighet". Det finns lika många sätt att handlägga och bedöma ansökningar om lokal behörighet som det finns kommuner liksom att utfärda beslut och tillhörande "certifikat".

OVK-bedömningar bör dock vara enhetliga och det skall inte vara någon skillnad mellan riksbehörigas och lokalbehörigas OVK-arbete. Sannolikt har en tredjedel av besiktningsmännen s.k. lokal behörighet att utföra funktionskontroll. Orsaken till detta kan vara följande:

- Många söker lokal behörighet därför att de inte uppfyller de krav som gäller för riksbehörighet.
- Många som har haft riksbehörighet söker lokal behörighet när man vill "trappa ner" sin verksamhet.
- Många söker lokal behörighet av kostnadsskäl därför att de har begränsat sin verksamhet till en eller ett fåtal kommuner.
- Många söker lokal behörighet därför att det är enklare handläggning.
- Handläggningen av behörighetsansökningarna har mycket varierande standard
- Krav på godkända kunskapsprov i byggregelverket liknande det som gäller för riksbehöriga förekommer sällan.
- Utfärdade behörighetsdokument är mycket varierande till utformning och innehåll.
- Krav på årlig rapportering liknande den som gäller för riksbehöriga saknas

Det tycks inte finnas klagomål som tyder på någon kvalitetskillnad mellan lokalt behöriga besiktningsmäns arbete och riksbehörigas. Efter 15 års OVK-arbete är det nu tid att närmare utreda om nuvarande riksbehörighetskrav skall kvarstå eller om det är tid att formulera krav på den som ges lokal behörig. Vi har tidigare föreslagit att frågan tas upp av PBL-utredningen eftersom det eventuellt kan krävas en samordning av föreskrifterna som gäller för "kvalitetsansvarig".

Johnny Rosendahl, Kanslichef FunkiS

Beställaren / Byggnadsägaren

Som fastighetsägare till framförallt bostadsfastigheter är det viktigt att ha kontroll på luftflöden och luftomsättningar i fastigheterna ur ett antal perspektiv,

- Inomhusmiljön är självklart viktig för oss, våra hyresgäster skall ha det inneklimat som fastigheten är byggd för och som uppfyller de normer som gällde när fastigheten uppfördes.
- Energieffektivitet: Vi vet alla att vi måste hushålla med våra energiresurser i dag och en överdriven ventilation eller ventilation vid fel tidpunkt är ju att "elda för kråkorna"
- Kontroll och skötsel av ventilationsanläggningar, kostnaden för underhåll är en viktig parameter sett över tiden. Uppdaterade drift- och skötselinstruktion samt driftkort för varje anläggning är ett måste så att de kan skötas på ett riktigt sätt.

OVK (Obligatorisk VentilationsKontroll) är i samtliga dessa fall ett viktigt instrument för att få en bild av anläggningarnas status och funktion. Vi på Riksbyggen fastigheter har valt att ha delvis egen kompetens för utförandet av OVK-besiktningar, detta för att få en tydlig koppling mellan drift (vi kör denna i egen regi också) och den som utför besiktningarna.

Obligatorisk ventilationskontroll har sedan den infördes genomgått flera faser, allt från att vara ansedd som ett nödvändigt ont till att idag faktiskt vara en viktig kugge i fastighetens totala driftsekonomi och funktion. Utförandet av OVK har också den genomgått flera faser allt ifrån väldigt seriöst utförande till något man kunde köpa på distans till en billig penning av mindre seriösa besiktningsmän, till att idag vara tillbaka som mera seriös.

Runstaven Jönköping

Kommunerna har tillsynsansvaret för OVK och här varierar det också väldigt mycket var i landet man är fastighetsägare. Vi på Riksbyggen fastigheter upplever att vi blir väldigt olika bemötta i de kommuner som vi är verksamma i. Vad detta beror på vill jag inte spekulera i.

Vad det gäller OVK och dess framtid tror jag att dess betydelse både för fastighetsägare och brukare av bostäder och lokaler är stort, sedan kan man alltid fundera på om det i samband

Rågen Jönköping

med införandet av EU-direktivet om Energideklarationer av fastigheter går att samordna dessa aktiviteter på något sätt. En annan viktig faktor är att man på tillsynssidan håller en jämn nivå i hela Sverige och på så sätt betonar vikten av OVK-besiktningen.

Vi på Riksbyggen fastigheter kommer att fortsätta att jobba aktivt med OVK och åtgärder kring detta framförallt för att förbättra våra fastigheters driftsekonomi och inomhusklimat.

*Mikael Nordholm, Riksbyggen Fastigheter
Marknadsområdeschef Jönköping*

Energiexpert

OVK-riksbehörig K och Radondiplomerad!

FunkiS medlem nr 71, Lennart Karlsson på Miljöteknik i Aneby är den förste bland våra medlemmar som har alla de rubricerade meriterna. Vi gratulerar honom och önskar honom lycka till! Här är en liten bild på hans certifikat som energiexpert. Nu ser vi fram emot efterföljarna. Skicka gärna en kopia på ditt certifikat till FunkiS kansli.

Ny intervju med Sven Andersson

Ventilationsbranschens egen Grand Old Man
Följande intervju gjordes en augustieftermiddag
hemma hos Sven i villan i Käglinge.

Sven Andersson

För den som vill veta mer om Sven och hans bakgrund, rekommenderar vi starkt att läsa den första intervjun i Bulletin nr 2003:2.

Intervjun denna gång föranleds av den senaste tidens myckna diskuterande kring energidirektivet och dess praktiska tillämpning, energibesiktningen.

Om man följt vad som skrivits i såväl direktiv och råd som i debatter om vad som skall gälla framöver, får man intrycket att det är just energisparandet som är det viktigaste just nu. *Inomhusmiljön* kommer nästan helt i skymundan, även om det är just dennas *dokumenterat dåliga kvalitet* som föranlett införandet av OVK. Så därför Sven.....

BA: Vad tror du om energibesiktningarnas konsekvenser för inomhusmiljön, kanske med tanke på vad som hände vid energikrisen på 70-talet?

SA: Resultatet blir helt avhängigt av besiktningsmännens brist på kompetens i just inomhusmiljöfrågor. Många av dem har ingen aning om att ex.vis antalet allergiker ökat oroväckande under senare år och att myndigheternas min.krav på luftutbyte därför redan är för små. Speciellt gäller detta bostäder och förskolor och grundskolor..

BA: Men i Boverkets direktiv och råd står ju att inomhusmiljön skall beaktas vid genomförandet av energisparförslagen!

SA: Javisst, men ordet "beaktas" är alltför vagt! Det beskrivs ju ingående hur energibiten skall mätas och redovisas, men ingenting om hur själva inomhusmiljön skall kvantifieras och redovisas!

BA: Tror du själv att det kommer något gott ut av Energibesiktningarna ur inomhusklimatsynpunkt?

SA: Javisst, om besiktningsmannen är kompetent i denna frågan. Han kan ex.vis använda sig av Örebro- eller SABO-enkäterna för att kartlägga inomhusmiljön före och efter en åtgärdsinsats.

BA: Vad måste till för att få dig att tro att det trots allt kommer att gå bra?

SA: Eftersom kompetens är A och O i dessa frågor, anser jag att någon sorts "haverikommission" måste skapas för att snabbt ta fram ett handlingsprogram, så att inte energidirektivet

förfuskas. Kompetens finns ju hos en stor skara pensionerade teoretiker och praktiker. Dessa borde få sammanstråla och arbeta fram ett program.

BA: Energidirektivet pekar ju på såväl det gamla som det nya bostadsbeståndet. Tror du det finns kompetens bland dagens konsulter och arkitekter att bygga beboeliga och samtidigt energisnåla hus? Beställarna är ju helt utlämnade till dessa!

SA: Nej, den är generellt dålig, även om sällsynta undantag finns. Man borde kräva en kunskapstest av det konsultteam som konstruerar en byggnad. Det finns en sådan test som Folkhälsoinstitutet rekommenderar. Den har redovisats i Bulletin nr 2005:3. Kräv att den används!

BA: Ja, jag har ju sett testen både där och vid andra tillfällen, men finns det verkligen någon beställare som vågar genomföra denna test av sina konsulter?

SA: Absolut! Den har redan använts av minst sju olika kommuner i Sverige. Bl a har detta resulterat i tre, nu färdiga, goda exempel på "friska" och beboeliga byggnader.

BA: Vad har du egentligen för drivkraft bakom ditt engagemang för alla dessa inneklimatfrågor?

SA: Främst är det att så många barn misshandlas av inomhusmiljöerna i våra skolor och förskolor! Jag är nu ordförande i Allergiföreningen Malmö/Lund och har härigenom fått en ny möjlighet att påverka.

BA: Har Allergiförbundet eller Folkhälsoinstitutet varit i kontakt med Boverket som ju "utfärdar" konsekvenserna av Energidirektivet?

SA: Allergiförbundet har ju varit en drivande remissinstans i arbetet med Energidirektivet.

BA: Tycker du att Boverket tar sitt ansvar för att energideklarationen tas på allvar?

SA: Ja absolut, fast inte vad det gäller biten om direktivets inverkan på inomhusmiljön.

BA: Tycker du att Boverket tar sitt ansvar för att inomhusmiljön tas på allvar?

SA: Nej, men med krav på viss fortbildning kan man kanske förhindra att skadorna på denna får för stora konsekvenser, framför allt för barnens hälsa.

BA: Så du är inte som jag rädd att Energidirektivet ev. motverkar en tillfredsställande inomhusmiljö?

SA: Nej, eftersom jag tror att man nu insett riskerna och därför börjar arbeta bort dem.

BA: Okej, det får vara slutorden. Tack för att du ville ställa upp och än en gång delge oss dina synpunkter och erfarenheter!

Bengt Andersson, Sekreterare FunkiS

TR-frågor

Hela tiden inkommer det nya frågor till FunkiS. Frågorna av teknisk art gällande OVK, från dig som medlem, besvaras av jourhavande TR direkt på telefon eller via email, och frågor och svar av intresse för övriga medlemmar behandlas av TR och publiceras i Bulletinen.

Fråga 07001

Fönster med mikroventilation

I vindslägenheter för ett äldre hus har man installerat fönster med så kallad mikroventilation, mao har man ej installerat separat uteluftsdon.

Fönster har funktion typ Dreh Kipp samt en extra funktion kallad mikroventilation.

Vid läge mikroventilation, fönstret lutar inåt (5mm luftspalt i övre delen av fönstret) och tillför uteluftsmängden 40 m³/h (11 l/s).

Filter saknas, dock ej krav i BBR.

Vad jag är tveksam till är betr drag i vistelsezonen, mao luft-hastigheten skulle överskrida 0,15 m/s under uppvärmnings-säsong? Enligt leverantör så är det större yta som luften släpps ut över jämfört med ett vanligt uteluftsdon typ Fresh och att det släpps högt ovan radiator.

Kan det tränga in regnvatten i öppning mellan karm och båge? Om vad händer med bågen, sväller den så att man ej kan stänga fönster.

Vad är TR:s uppfattning om att se detta som ett uteluftsdon? Bifogar dokumentation på fönster

Svar

Ovanstående fönsterkonstruktion med funktion för tillförsel av uteluft, är i normalt öppet/stängt läge ett sidohängt fönster men som i "ventilationsläge 1" stänges och fälls inåt i ovankant motsvarande ett vädringsläge och med ytterligare omställning av trycke till "ventilationsläge 2/mikroventilation" ger 5 mm spalt i ovankant (ej synbart utifrån) för att motsvara min ute-luftsflöde.

Kravet på termisk komfort gäller som vanligt enligt BÄR, allmänna råd om ändring av byggnad, som i sin tur hänvisar till BBR 6:4 och som bör bedömas med hänsyn till förekommande värmeinstallation, enligt rådstexten i BBR.

Kontroll bör göras att uteluftsdonen blir rätt fördelade i lägenheten så att t ex sovrum får erforderlig ventilation.

Förutsatt att inga andra *extra* funktionskrav på filtrerad uteluft och ljudkrav ställs och fönstret är låsbart i detta läge måste vi acceptera utförandet.

Konstruktion och kvaliteten på fönstret förutsätter vi uppfyller de gängse krav som motsvarande övriga fönstertillverkare skall följa.

Den bifogade dokumentationen är däremot ej tillfylles.

De krav man bör ställa är att tryckfall vid angivet luftflöde anges i dokumentationen samt att lättfattlig handhavandeinstruktion, anpassad till svenska regler avseende benämningar som *min uteluftsflöde* och *vädning* uppsättes i bostaden.

Därutöver bör det finnas en instruktion om hur ventilationen i bostaden fungerar.

Swegon presenterar:

Stillhet*

Nu startar vi tillverkningen av nästa generations ljuddämpare. Tystare och mindre än någonsin.

* Med ljuddämparna CLA och SORDO från Swegon skapar du en lugn och harmonisk inommiljö, så att du kan koncentrera dig på sådant som är viktigt.

Läs mer om våra produkter på www.swegon.se.

Swegon
ENERGIZING INDOOR CLIMATE

- Din kompletta produktleverantör med systemkompetens.

Fläkt Woods har marknadens bredaste sortiment av produkter inom Komfort- och Bostadsventilation.

Vi finns i monter C 04:20

För mer information ring
0771 - 26 26 26
eller besök vår hemsida
www.flaktwoods.se

Funkis

Funktionskontrollanterna i Sverige

Funktionskontrollanterna i Sverige
c/o Styrovent Syd Konsult AB
Industrigatan 21 A, 234 35 LOMMA
Tel 040-412415, Fax 040-410151
Email funkis@funkis.se
Hemsida www.funkis.se

Funkis Styrelse 2007

Gunnar Nihlén, ordf. Tel 08-6222014, Fax 08-7920245
Erik Kylefalk, v.ordf. Tel 0480-475422, Fax 0480-475422
Bengt Andersson, sekr. Tel 040-159914
Jan Boldrup, kass. Tel 08-7543156, Fax 08-50004951
Jan Borglund, led. Tel 08-375660, Fax 08-375660
Bengt Carlsson, led. Tel 031-7072348, Fax 031-190655
Gösta Jacobsson, led. Tel 035-158520, Fax 035-158520
Bengt Nässelblad, led. Tel 011-312018

Tala om när du flyttar!

Vid adressändring använd postens adressändringskort (bl.2050.05).
Fyll i både din nya och din gamla adress. sänd kortet till Funkis kansli.

Du som är medlem ändrar själv din adress på www.funkis.se, logga in på medlemssidan och följ anvisningarna.

Funkis Bulletin nr 2007:2